

МОЛОДІЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 15 лютого 1986 року

№ 20 (3683).

Ціна 2 коп.

ДЕЛЕГАТ З'ЇЗДУ

Вони живуть і працюють у різних куточках області, зустрічаються рідко, але з приводу ось таких урочистих і радісних подій, як сьогодні. Вітчина вкотре оцінила їхню самовіддану працю, нагородила за високі надії молода.

Доярка колгоспу «Мир» Гайворонського району Галина Тодоніна САВЧЕНКО рада зустрічі зі своєю колегою дояркою колгоспу імені Урицького Компаніївського району, депутатом Верховної Ради УРСР, делегатом XXVII з'їзду КПРС Оленою Карпівною ДОВГОПОЛЮЮ (на знімку зліва).

Фото В. ГРИБА.

Успіхи— знаменній події

512 відмінників, 1270 учнів вчаться на «4» і «5» — з такими успіхами в навчанні йде до XXVII з'їзду КПРС Гайворонська районна піонерська організація.

Серед правофлангових — піонерська дружина імені М. Воводіна Гайворонської середньої школи № 1. Вже кілька років серед піонерів тут немає нестигаючих.

Піонери школи також були активними учасниками

ми Всесоюзної п'ятирічки ударних піонерських справ. Під час операції «Уренгой» вони зібрали 15 тонн металевих брухтів, здали 1,5 тонн макулатури.

Протягом навчального року штаб бережливих проводив рейди по перевірці економічного використання електроенергії, хліба, збереженні книг, підручників, шкільного майна.

КОСМОНАВТ ПРАЦЮЄ З НАМИ

Червоном кумачем і особливим трудовим піднесенням прийшов на Олександрійський електромеханічний завод Всесоюзний комуністичний суботник, присвячений XXVII з'їздові КПРС. Сьогодні нашим підприємством буде випущено продукції на 78 тисяч карбованців, перераховано у фонд п'ятирічки 9,5 тисяч карбованців, вироблено товарів народного споживання на 4 тисячі карбованців.

Дільниця майстра Л. К. Терещенко складального цеху № 101 зобов'язалася виконати змінне завдання на 125 процентів. Комсомольсько-молодіжна бригада по складанню малогабаритних трансформаторів (бригадир Л. Кузєніна, групокомсорг С. Назаренко) працює у цей день і за почесного члена колективу, нашого земляка дільничного космонавта СРСР Леоніда Попова. А вся дільниця включила його до свого складу на цілий місяць. Його заробіток за лютий у сумі 330 карбованців буде перерахований у Фонд миру.

Чимало трудових ініціатив народилося під час свята праці серед комсомольців і молоді заводу. Так, переможці минулорічного обласного соціалістичного конкурсу комсомольсько-молодіжної бригади цеху № 202 по випуску пускатів першої і другої величини в оболонці, яка виборала

право носити ім'я XXVII з'їзду КПРС, виробить сьогодні продукції на 28 тисяч карбованців, що становить 47 процентів від обсягу робіт, виконання нехом.

Комсомольсько-молодіжна бригада по ремонту штамлів (бригадир М. Петров, групокомсорг П. Горшко) йде на рекорд — змінне завдання на 150 процентів.

Частина комсомольців працює на будівництві профтехучилища, дитсадка, благоустрою заводської території. Усього в суботнику бере участь 2,5 тисячі комсомольців.

М. ЧАБАН,
секретар комітету комсомолу Олександрійського електромеханічного заводу.

УДАРНИЙ РИТМ

Підготовка і проведення суботника завжди спрямована на те, щоб не просто організувати трудящих, а в першу чергу молоді, на виконання якогось обсягу робіт, а й виховати в них якісно нове ставлення до праці у світлі сучасних вимог, які конкретно визначено у проектах передз'їздових партійних документів.

У районі 49 комсомольсько-молодіжних колективів. І саме комсомольці і молодь (я вони склали 31 процент від загальної кількості зайнятих у суботнику) сьогодні на передньому краї роботи. Фронт діяльності молоді різноплановий. Так, у промисловості працюють 542 чоловіки, в колгоспах і радгоспах — 1028, причому 213 з

них впорядковують тваринницькі ферми.

Перед 580 досвідченими і молодими будівельниками стоїть завдання — виконати будівельно-монтажних робіт на суму 6 тисяч карбованців. Свій по-сильний трудовий внесок роблять і учні шкіл району. Їм доручено сьогодні зібрати 50 тонн металобрухту і 0,5 тонн макулатури.

Мабуть, не можна не погодитись, що найвідповідальніша діяльність роботи — у сільських гуртожитках. Адже вже сьогодні їх хвилюють думки про майбутній урожай і про те, що супроводжує його успішне вирощування і збирання: це і високісортний ремонт посівної та збиральної техніки, і вивезення на поля достатньої кількості органічних добрив. Так, наприклад, у колгоспі «Перше травня» комсомольсько-молодіжні колективи тракторної бригади № 1 (бригадир І. С. Школярєв, групокомсорг М. Кушніров) і тракторної бригади № 2 (бригадир І. А. Ковальов, групокомсорг М. Голованов) зобов'язалися у день суботника вивезти на поля по 250 тонн органіки. 300 молодих людей зайняті і на перевезенні народногосподарських вантажів. План — 3000 тонн.

КМК автогаража колгоспу «Вітчизна» (керівник Г. І. Сісар, групокомсорг Ю. Гушдас) працюють цього дня на економічних ізоляційно-мастильних матеріалах. На економічній електроенергії трудяться і дітята з КМК Злинського швейного цеху Кіровоградської фабрики «Україна».

М. ШУЛИМА.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

В перші дні лютого наш кореспондент зустрівся з головою Грушківської сільської Ради народних депутатів Олександром Олександровичем БАРСЬКИМ і поспівав з ним розмову про спортивно-масову роботу на селі.

КОР: Коли на нарадах різного рангу триває розмова про активізацію спортивно-масової роботи за місцем проживання, то передусім вимогу ставлять перед фізкультурними працівниками, йдеться про причетність до справи профспілкового і комсомольського активу. Але...

БАРСЬКИЙ: Але рідко говорять про завдання саме місцевих Рад. І це, мабуть, суттєве упущення. А депутати нашої сільради, обговорюючи проект Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року, предметно говорили про свою відповідальність у роботі по підвищенню масовості фізкультури і спорту, зокрема, зміцнення матеріальної бази колективів фізкультури, залучення до турнірів за місцем проживання максимальної кількості жителів села Грушки.

КОР: Ви говорите про зміцнення матеріальної бази. В чому конкретно має проявитися ця турбота?

БАРСЬКИЙ: Коли я ще працював заступником голови колгоспу по роботі з молоддю, то на базі нашого колективу фізкультури часто проходили районні турніри. Адже у нас є два гандбольних, два волейбольних майданчиків, смуга перешкод, містечко ГПО. Все це з гумово-бітумним покриттям. Неповдалі — браззове 200-метрове стрілище. Поділили ми і про малюків. Біля дитсадка також обладнано кілька ігрових спортмайданчиків, встановлено гімнастичні драбини, інший інвентар. І все ж цього мало. У нас

...НА СТАДІОН ЗАПРОШУЮТЬ МУЗИКАНТІВ

вати питання і про будівництво великого спортзалу та плавального басейну.

КОР: От ви згадали про спортзал. Він уже є в сільській середній школі. А в районній раді «Молода» я довідався, що деякі директори шкіл, наприклад, Розношенської десятирічки, не дозволяють, щоб там тренувалися молоді спортсмени. Як же у вас?

БАРСЬКИЙ: Про такий підхід до справи й мови не може бути. У нас все спільне — для школи, для колгоспу. А спортзал нашої десятирічки ми використовуємо погодино, тобто за чітко виробленим графіком — вдень тренуються школярі, ввечері — колгоспники.

КОР: І все ж спортивно-масова робота на селі антифізична, це не сповна. В чому ви бачите проблему? І які шляхи для її розв'язання?

БАРСЬКИЙ: По-святковому на нашо-

му стадіоні проходять районні турніри. Особливо цікаво влаштовуються змагання на приз пам'яті першого голови нашого колгоспу Івана Григоровича Драчука, який був ініціатором створення спорткомплексу в селі. А ось спартакіадні змагання безпосередньо в колективі фізкультури проходять з мінімальною кількістю учасників. На старті дуже мало виходить дівчат, літніх колгоспників. І це в першу чергу тому, що ще не на належному рівні поставлена робота по пропаганді спорту, нормативів ГПО. Наприклад,

краща молода доярка області Катерина Гребчак усвідомлює, яке значення має спорт для трудящихів села. Вона була призеркою на районних і обласних турнірах з багатоборства ГПО. От би таке ставлення до справи всім її ровесницям! Та поки що нашому молодому інструктору по спорту Юрію Міщенку мало допомагають члени комітету комсомолу, молоді вчителі. А одному фізгору важко згуртувати молоді. Тож доручення отримали депутати сільради. І я гадаю, що найближчим часом ми усунемо ці недоліки.

Отже я кажу, що духовий оркестр в недільний день має грати не лише біля будинку культури, а й на стадіоні — під час відкриття спортивних турнірів, змагань на приз пам'яті наших одно-

сельців Героїв Радянського Союзу Л. Д. Червонія, Д. О. Яремчука. І музика вже лунає — коли завідувач дитсадком З. В. Трибуцька алаштовує гри «Тато, мама і я — спортивна сім'я», «Веселі стартини». То — на нашому молодому стадіоні грає акордеон. І ранкова гімнастика під музику, і аеробіка.

КОР: Кажуть, там, де нерівнини господарства самі показують приклад, там і молодь йде за ними. Яна в цьому випадку позиція?

БАРСЬКИЙ: Я, наприклад, люблю шахи, гризовий спорт. І хоч зайнятий основною роботою, та в спортзал приходжу майже щодня. Завжди разом з колгоспними спортсменами і секретар парткому колгоспу В. І. Крижанівський. Ніколи не проти того, щоб виділити кошти для придбання спортінвентаря, матеріалів для спортбазу і голова колгоспу А. М. Трибуцький. Але в нього принципова думка: «Треба тільки, щоб та база не пустувала, щоб використовувалася сповна. Щоб була віддаче!».

І моя думка така: кожен юнак, кожна дівчина, всі жителі села не повинні чекати, поки їх умовлятимуть, запрошуватимуть до спортзалу, на стадіон. Ми оце створюємо ініціативну групу, тобто спеціальний штаб культурно-спортивного центру — з числа кращих спортсменів, вчителів місцевої десятирічки, які стануть громадськими фізорганами, тренерами. Вони чекатимуть кожного трудящину села на стадіоні, де лунатиме музика духового оркестру.

Розмову вів **М. ШЕВЧУК.**

Ульяновський район.

Особливим трудовим піднесенням зустріли рішення XXVII з'їзду Компартії України комсомольці та молодь ордена Трудового Червоного Прапора колгоспу імені Щорса Долинського району. Сьогодні у колективі триває обговорення матеріалів з'їзду, тих завдань, які поставив перед сільськими трудівниками форум комуністів України.

На знімку: працівники птахохерми колгоспу Світлана ВАСИЛЮК, Микола ТОРОП, групкомсорг Людмила ХРОПКО та секретар комсомольської організації колгоспу Ніна БРИЖАТЕНКО знайомляться з матеріалами з'їзду.

Фото С. ФЕНЕНКА.

Долинський район.

Пісня служить миру

14 лютого в Палаці культури імені Жовтня відбувся концерт народного самодіяльного жіночого вокально-інструментального ансамблю Кіровоградського СІТУ № 4 «Гарний настрій».

Зал був переповнений, дівчата й хлопці тепло зустрічали самодіяльних артистів.

Виручені гроші перераховано в Радянський фонд миру.

Н. ПТАШКІНА,
м. Кіровоград.

Післямова до політзаняття

ЩЕ БУЛО звичайне заняття, на яке з'їздили молоді працівники Новоархангельського райпобуткомбінату — слухачі школи комсомольської політосвіти курсу: «Ідеологічна боротьба і молодь». І, як завжди, трохи хвилювалася молодий пропагандист Наталя Грозан. Готуючись до заняття, вона заздалегідь розмістила у кабінеті наочність, провела індивідуальну роботу з виступаючими, підготувала літературу... І от заняття почалося.

Слухачі старанно занотували у конспектах тему. Знайомлячи їх із Заявою Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова, Н. І. Грозан розповіла про спрямування радянської мирної ініціативи, про запропоновані етапи повного роззброєння, про необхідність такої важливої політичної акції у нинішній час. Характеризуючи міжнародну обстановку, пропагандист навела конкретні приклади, які засвідчують лалке прагнення радянського народу, всього прогресивного людства на планеті відвернути ядерну загрозу, викрила агресивну суть політики Сполучених Штатів Америки.

І ось пропагандист запитав слухачів: «Який ваш внесок у справу зміцнення миру?». Так називається й чергова тема заняття... Відповідає слухач комсомольської політшколи Іра Шепелева:

— Своїм обов'язком у справі зміцнення миру я вважаю сумлінну працю на підприємстві, успішне виконання виробничих планів і своїх соціалістичних зобов'язань. Мене надихає на роботу думка про те, що працюю заради дальшого розвитку рідної країни, яка стоїть на варті миру у всьому світі...

Цю думку продовжила слухачка Наталя Вовнянко, яка розповіла, що в колективі райпобуткомбінату вже стало традицією щороку добровільно віддавати одиниці заробіток у Фонд миру:

А ЩО ЗРОБИВ ТИ?

— Наш колектив зобов'язався до дня відкриття XXVII з'їзду КПРС виконати завдання двох місяців, а зароблені кошти в день Всесоюзного комуністичного суботника 15 лютого перерахувати у Радянський фонд миру.

Н. І. Грозан запрошує слухачів звернути увагу на плакат «За мир, гуманізм, проти загрози ядерної війни». На ньому репродуковано серію кращих антивоєнних плакатів прогресивних художників світу. Це дає початок жвавому обговоренню цих творів...

А на закінчення заняття пропагандист визначила конкретні завдання слухачам. Зокрема, Валентині Солопун та Любові Півень доручила підготувати реферати на тему: «Антивоєнний рух молоді на сучасному етапі». Одержали різні завдання й інші слухачі.

Школу комсомольської політосвіти в Новоархангельському райпобуткомбінаті вчителька російської мови і літератури Новоархангельської середньої школи Н. І. Грозан веде цього року аперше. Та їй не бракує досвіду, адже до цього була пропагандистом у райвідділі культури, в рідному педагогічному колективі. Загальний стаж пропагандистської роботи у неї становить шість років.

З гордістю за довіря людей, сумлінно виконуючи це доручення, молода комуністка постійно працює і над підвищенням свого фахового рівня. Це їй допомагає у вдосконаленні стилю роботи. Про ефективність занять свідчить високий інтерес працівників служби побуту райцентру до навчання комсомольській політшколі; тут практично відсутні пропуски занять. Недарма райком ЛКСМ України вирішив узагальнити досвід роботи комсомольського пропагандиста Н. І. Грозан. Незабаром він стане надбанням усіх пропагандистів району, які працюють з молоддю.

Т. ЩЕТИНА,
другий секретар Новоархангельського райкому ЛКСМ України.

НТП: ЗНАННЯ, УМІННЯ, ТВОРЧИСТЬ

Є РЕЗЕРВИ У ПРОГРЕСУ

У 38 ЯЗКУ з прискоренням науково-технічного прогресу, підвищеними вимогами до підготовки інженерних кадрів у період між XXVI і XXVII з'їздами КПРС, у Кіровоградському інституті сільськогосподарського машинобудування відбулися значні зміни. Сьогодні колектив вузу розглядає завдання вищої освіти як сферу безпосередньої підготовки сучасного виробництва. За останні півтора року збільшився обсяг наукових робіт, які інститут виконував на замовлення підприємств. Щороку в області залишається працювати понад 40 процентів випускників спеціалізованого обслуговування і технологічного забезпечення. Підготовка по одній із базових спеціальностей «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» буде вестись по спеціалізації «Технологія роботизованого виробництва». Навчання студентів спрямовуватиметься на освоєння методів і засобів проектування технологічних процесів на

виробництві і правом управління ними. Розпочалась також підготовка зі спеціальності «Бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності», адже ця спеціальність гостро потрібна як промисловим, так і сільськогосподарським підприємствам.

З орієнтацією на передній край науки відбувається сьогодні методологічна перебудова навчально-виховного процесу, оновлення навчальних планів і програм. Інститут має усі можливості для такої перебудови. Більшість наших аудиторій оснащено технічними засобами навчання — від контрольних машин до малогабаритної обчислювальної техніки. Так, наприклад, на кафедрі автоматизації виробничих процесів встановлено

практику тільки на передових підприємствах, що застосовують сучасну технологію і обладнання, таких, як Харківський, Мінський тракторні заводи, Кременчуцький, Мінський, Запорізький автомобільні заводи та інших. Частина проходить практику у галузевих науково-дослідних і проектно-конструкторських інститутах. Що стосується підготовки і захисту дипломного проекту, то випускаючи кафедри інституту практично відмовились від академічного підходу до виконання дипломних проектів. Реальні теми, розроблювані по замовленнях промислових підприємств, стали ефективним засобом підвищення якості навчання. Розвивається комплексне проектування,

стижності інженерної професії. Це, зрозуміло, і наша проблема. Питання це складне, потребує глибокого аналізу демографічних, соціально-економічних та інших змін. Так, наприклад, ще повільно долається диспропорція в підготовці кадрів, не вдається забезпечити стабільне закріплення молодих спеціалістів на місцях розподілу, часто і виробничників не влітшовує підготовка наших випускників. Подолати це непорозуміння допомагає цільова підготовка спеціалістів по договорах з підприємствами, колгоспами, радгоспами, проектними організаціями. Така форма співробітництва вирішує одночасно кілька завдань, і найголовніше — в резуль-

Співробітники проблемної науково-дослідної лабораторії кафедри автоматизації виробничих процесів КІСМУ В. Г. ЦЬОМА та С. В. СИДОРЕНКО налагоджують електронну апаратуру системи автоматизації тваринництва.

Фото А. ЧЕНАНОВА.

В 1986 році у нас відкрито нову спеціальність «Автоматика і телемеханіка». Це викликало значним збільшенням в останні роки засобів автоматизації у промисловому виробництві й необхідністю його кваліфікованого обслуговування і технологічного забезпечення. Підготовка по одній із базових спеціальностей «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» буде вестись по спеціалізації «Технологія роботизованого виробництва». Навчання студентів спрямовуватиметься на освоєння методів і засобів проектування технологічних процесів на

верстатах з числовим програмним управлінням, розробки і експлуатації систем робототехніки. Відкрито спеціалізацію по роботизованих системах для обробки металів тиском. Змінюється профіль підготовки інженерів і з інших спеціальностей. Починаючи з нинішнього року, будемо готувати конструкторів сільськогосподарських машин за двома профілями: проектування і виробництва машин для рослинництва та виробництва машин для тваринництва і кормовиробництва. Студенти спеціальності «Будівельні і шляхові машини та обладнання» будуть спеціалізуватися окремо по будівельних машинах і по шляхових з набуванням практичних на-

комплекс телеуправління промисловими об'єктами (чим може похвалитись не кожен вуз); на кафедрі металорізальних верстатів повністю замінено універсальне обладнання на верстати з числовим програмним управлінням, включаючи унікальний виробничий центр; на кафедрі технології машинобудування створено лабораторію робіт та гнучкого автоматизованого виробництва, оснащену багатопозиційними операційними маніпуляторами та обладнанням з програмним управлінням. Введено в експлуатацію дисплейний клас курсового і дипломного проектування.

Студенти нашого інституту проходять виробничу

коли в розробці однієї теми беруть участь студенти різних спеціальностей і разом захищають проект. Студенти одержують цільові теми з подальшим безпосереднім виходом у виробництво.

Предметом особливої уваги ректорату, парткому і всіх підрозділів інституту є студентська наукова робота. Підготовка творчого працівника невід'ємна від постійної його участі в науково-дослідній роботі, освоєння методів проведення досліджень, вивчення останніх досягнень в тій чи іншій галузі знань. В інституті 48 аспірантів, більшість із них — наші випускники.

Сьогодні багато гоголюють про проблеми пре-

таті організація одержує потрібну кількість спеціалістів необхідного профілю. Окрім того, виробничий студент, який відчуває підвищену моральну відповідальність перед своїм колективом, краще ачиться. І хоч кількість виробничих студентів у нас з року в рік збільшується, ми ще не завжди зустрічаємо підтримку у керівників промислових підприємств. А від цього ж вииграє наша спільна справа!

В. КУЧЕРЕНКО,
ректор Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, кандидат технічних наук.

З хвилюванням та повагою

Більше десяти років тому за ініціативою І. В. Миргородського, П. Ф. Ко-зуля, Г. А. Авраменко та інших ветеранів праці з Новгородки у цьому райцентрі був створений історико-краєзнавчий музей.

Майже дві тисячі експонатів парохується у трьох великих кімнатах музею. Великий діапазон історичних матеріалів дозволяє простежити розвиток Новгородки від далекого минулого до сьогоднішніх часів... Поступово, один за одним збирали ентузіастів експонатів. Тут копії документів, старовинні речі, якими колись користувалися мешканці цього краю. З хвилюванням та повагою вдивляється у фотографії перших колгоспників району. Це зараз

слова «колгосп», «колгоспник» стали для нас повсякденними. А п'ять десятиріч тому вони насторожували, лякали невідомістю — чи витримують добровільні об'єднання колгоспів іспит часом? Так, витримали. І як підтвердження цьому — фотографії передовиків виробництва, орденоносців району, котрі своєю роботою возвеличують ім'я хлібороба.

Свідчувати, що Новгородківський музей існує лише для документів, було б неправильно. Працівники музею на чолі з його позаштатним директором викладачем історії М. М. Калацевичем прагнуть виховувати молодь на прикладах героїчного минулого. Екскурсії, бесіди, зустрічі з ветеранами війни та праці, з передовиками виробництва — лише невелика частка цієї роботи.

Г. ХАРИТОНОВ.

ІДЕ МІСЯЧНИК
ОБОРОННО-МАСОВОЇ РОБОТИ

Перемогу кували й твої земляки

Прохоренко, Петро Матайчук, Карпо Усатюк, Володимир Гуртовенко, Герасим Бак, Матай Тридуб.

У дні тимчасової окупації жителі села відмовлялись виконувати розпорядження окупаційних властей та їх поплічників-поліцаїв, допомагали партизанам. В боротьбі з ворогом під час окупації віддали життя двадцять односельців. Серед них — Явух Підлубний, Григорій Король, Тарас Будулак, Петро Підлубний, Володимир Бойко, Явух Шевченко, Параска Довгань, сім'я Каплунів.

О. Ф. Марчук, який виступав на вечорі, розповів про бойовий шлях в роки війни. Йому довелося перенести гіркую відступу, брати участь в битві на берегах Волги.

Хвилюючим був виступ солдатської вдови І. П. Журавель, яка в період війни втратила чоловіка, матір. Вона розповіла про важку працю жінок у тилу.

В уяві присутніх поставали картини героїчного минулого села. Молодь розуміла, що без нього не було б щасливого сьогодення.

На закінчення вечора проведено вікторину «Велика Вітчизняна війна». Її переможцями стали Віра Калніболоцька та Катерина Кольцова. Потім відбулися змагання з військово-прикладних видів спорту. Всі вітали шофера колгоспу Ю. Камця та дев'ятикласника В. Лівандовського, які стали призерами змагань.

І. БЕЛІНСЬКИЙ.

с. Троянка,
Голованівський район.

«Після закінчення школи я хочу стати метеорологом. Але не дуже впевнена в своєму виборі. Чи не помилилася? Чи стане мені ця професія до душі? Тому, будь ласка, розкажіть докладніше про цю професію. Алла Мурадіна. м. Новоукраїнка».

Для Алли, а також для всіх, хто цікавиться професією метеоролога, хто знає про неї мало, розповідає Єлизавета Семенівна Бойченко, заступник начальника авіаційної метеорологічної станції «Кіровоград».

Спочатку маленька порада для всіх, хто обирає шлях: щоб не помилитися, щоб потім не шкодувати, спершу близько зустрітися з тою професією, яку собі сподобали. Як це зробити? Конкретно можна сказати Аллі: заведи собі щоденник спостережень за погодою, постійно веди його, все записуй, фіксуй будь-які, навіть невеличкі, перемиї. І якщо це тобі сподобається, якщо будеш помічати цікаві речі (а воно так і повинно статися) — можеш бути впевнена в своєму виборі. А від точності ось таких спостережень техніків-метеорологів (а саме вони займаються ними) залежить, наскільки достовірно передбачать синоптики (інженери-метеорологи) прогноз.

Ось так і «робиться» погода. Техніки-метеорологи сліdkують за різноманітними явищами в атмосфері, заміряють кількість опадів, температуру, визначають напрямки вітру, тобто сліdkують за станом екологічного середовища. Ніщо не повинно пройти повз їхню увагу. Бо навіть найменша зміна, скажімо, напрямку вітру — має свої відповідні наслідки.

У багатьох, вірю, зараз промайнула думка: нецікаво, одне й те ж. Ось тут не погоджуся: не може бути одне й те ж. Ще ніколи в природі не було однакових процесів. День на день зовсім не схожий, хоча, на перший погляд, «погода така ж».

Вже потім синоптики передбачають, науково обґрунтовують стан погоди надалі, враховуючи, окрім записаних спостережень, всі інші фактори, які впли-

КОМЕТА ГАЛЛЕЯ І ПАРАД ПЛАНЕТ

вають на погоду. Як не дивно, але спеціально для цього існує формула погоди.

Помилки? Трапляються. Прогноз — це ймовірність очікуваного явища, і ніколи ця ймовірність не може дорівнювати одиниці. Причина тут не в тому, що погано працюють метеорологи, халатно ставляться до своїх обов'язків. Робота в нас дуже відповідальна. Адже, наприклад, безпека польоту багато в чому залежить від нас.

«Кухня» погоди — це Атлантика, Північний полюс. Від їхнього стану залежить багато в чому наша з вами погода. А от врахувати це повністю поки неможливо. Синоптики знають, що в природі існують певні цикли через 11, 25, 50 та 100 років, які теж мають свій вплив на погоду. Позначаються на ній і явища, які, здавалося, ніякого відношення до неї

не мають. І це також нам ще потрібно навчитися враховувати. Наприклад той самий парад планет, який буває раз на сто років, і наближення комети Галлея, і плями на Сонці, і зміна фаз Місяця.

Я не дарма повела про це мову. В кожній роботі, і до цього потрібно готуватися, є свої «плюси» і «мінуси», труднощі щось неповторно своєрідне. У нашій професії справу маєш з самою природою. Намагаючись наперед вгадати її стан, виходити для цього треба знов-таки з неї: самої, враховувати і вивчати усі її сторони. І для того, щоб бути синоптиком, треба трохи бути, наприклад, астрономом, і географом.

Навіть народні прикмети — і ті треба знати. Тільки, звичайно, повністю не надіятися на них. Адже, як свідчить з цього приводу література, вони виправдовують себе наполовину. Але досвідом, спостереженнями людей, отим раціональним зерном, яке є в народних прикметах, нехтувати не можна.

Зрештою, давайте переконаємося самі. За народним календарем 14 березня завжди повинна бути погана погода. Цікаво, а що нам покажуть наші дослідження?

Є. БОЙЧЕНКО.

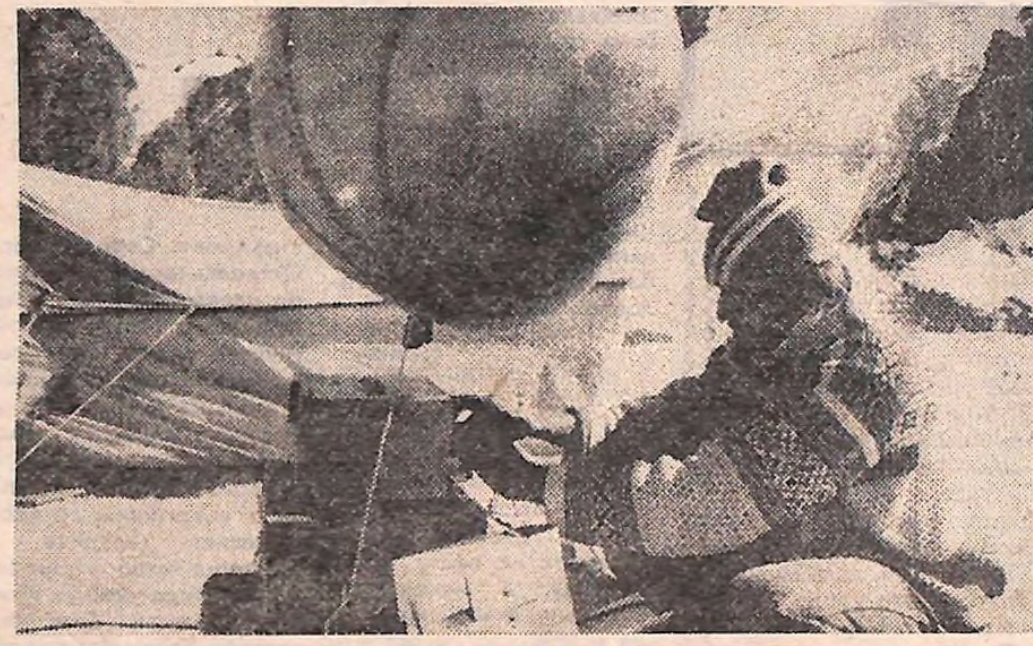
Техніків-метеорологів готують після восьми класів Харківський та Херсонський гідрометеорологічні технікуми.

Адреси: 310003, м. Харків-3, вул. Кооперативна, 10, 325025, м. Херсон-25, вул. Держинського, 11.

Професію синоптика можна здобути в Одеському гідрометеорологічному інституті (270020, м. Одеса-20, вул. Кірова, 106).

Як і де тільки не доводиться досліджувати атмосферу, аби знати, що на нас чекає завтра. Ось так, навіть в горах, потрібно вести аерологічні спостереження.

Фото Є. ШЛЕЯ.
Фотохроніка ТАРС.

ЗУСТРІЧ ДЛЯ ВАС

Після того, як київське «Динамо» вдруге стало чемпіоном Радянського Союзу, капітан команди Сергій Балтача, розповідаючи про своїх товаришів, сказав про Михайлова: «Михайло — мужина людина. Увесь колітний радий за нього — він знайшов своє місце в великому футболі. Перебравши труднощі, викликані травмами, виявивши неабияку волю, змінив поведінку в себе. Він грає надійно, впевнено, віддає керує обороною. Маючи за спиною такого досвідченого і вправного голкіпера, навіть захисники сміливо йдуть у наступ, знаючи, що Михайлов неодмінно вирядить. Присемно було нам, коли його виключили до складу збірної країни».

Михайло МИХАЙЛОВ:

«НЕ ЗУПИНЯТИСЯ НА ЗДОБУТОМУ»

РОЗМОВА З ВОРОТАРЕМ ФУТБОЛЬНОЇ ЗБІРНОЇ КРАЇНИ З ТРЬОМА ВІДСТУПАМИ

— З чого ж почався шлях у великий футбол? — Розповідь, як став футболістом взагалі. Як багато хлопчиків, скільки пам'ятаю себе, грав м'яча в дворах мого рідного Кіровограда. Любив забивати голи. Коли трохи підріс, записався до дитячкової футбольної школи при команді майстрів «Зірка». Важко сказати, як усе склалося б надалі, якби не випадок. Якось на одну з товариських зустрічей не прийшов воротар. Тоді наш тренер Віктор Михайлович Третяков запропонував мені, десятирічному, стати до воріт. І дісно не можу зрозуміти, чому саме на мені зупинив свій вибір тренер. Як би там не було, грав непогано, у новій ролі почував себе впевнено. З того часу й займаю місце у воротах...

Відступ перший. Кіровоградська «Зірка» пишастся своїми вихованцями:

нападаючими Борисом Петровим та Валерієм Парнуном, Вадимом Євтушенком та Станіславом Єсесемом, півзахисниками Володимиром Веремесем та Миколою Латишем. Проте «Зірка» має і справжню плеяду відомих представників воротарського мистецтва. Про це говорить хоча б той факт, що за останні два десятиріччя команда дала вищий лізі чотирьох воротарів! Жоден інший футбольний колектив республіки не може з цього приводу сперечатися з «Зіркою».

Першим кіровоградським голкіпером, який дебютував у вищому класі, був Василь Кириченко. 10 квітня 1966 року «Зірка» провела свою першу гру в класі «А» із досвідченими лівівськими «Карпатами». Ворота нашої команди захищалися недоторканими через блискучу гру 18-річного Кириченка. Мабуть, вже тоді правильний вибір позиції та відмінна реакція молодого футболіста привернули увагу керівництва київського «Динамо». А питання про прописку Кириченка в головній команді республіки остаточно було вирішено 12 травня. В цей день «Зірка» приймала на своєму

полі лідерів групи армійних Києва. Старший тренер динаміського колективу Віктор Маслов попросив свого колегу із СКА Миколу Фоміних звернути увагу на воротаря кіровоградців, котрий зіграв дуже усіх похвал і відразу після гри поїхав до Києва.

Через чотири роки дніпрорівський «Дніпро» запрошує до себе Леоніда Ковтуна, який разом з командою завоював право грати у вищій лізі, виступи-

ти в групі армійних Києва. Старший тренер динаміського колективу Віктор Маслов попросив свого колегу із СКА Миколу Фоміних звернути увагу на воротаря кіровоградців, котрий зіграв дуже усіх похвал і відразу після гри поїхав до Києва.

Через чотири роки дніпрорівський «Дніпро» запрошує до себе Леоніда Ковтуна, який разом з командою завоював право грати у вищій лізі, виступи-

ти в групі армійних Києва. Старший тренер динаміського колективу Віктор Маслов попросив свого колегу із СКА Миколу Фоміних звернути увагу на воротаря кіровоградців, котрий зіграв дуже усіх похвал і відразу після гри поїхав до Києва.

Через чотири роки дніпрорівський «Дніпро» запрошує до себе Леоніда Ковтуна, який разом з командою завоював право грати у вищій лізі, виступи-

ти в групі армійних Києва. Старший тренер динаміського колективу Віктор Маслов попросив свого колегу із СКА Миколу Фоміних звернути увагу на воротаря кіровоградців, котрий зіграв дуже усіх похвал і відразу після гри поїхав до Києва.

довніше у спортному житті?

— Не зупиняється на здобутому. Треба постійно прагнути до більшого, не стомлюватися у вдосконаленні. Тільки тоді прийдуть справжні перемоги.

Відступ другий. Своєю головною перемогою — психологічною — Михайло одержав у минулому році.

— Як відчуваєте, коли б'ють пенальті?

— Відразу відчуває одна думка — як допомогти команді. Взагалі ж майже завжди відчуваю себе спокійно. Адже психологічно важче не воротарю, а тому, хто б'є пенальті. Якщо я пропущу гола з одинадцятиметрового — це ніби звичайно, а ось якщо він не заб'є... Воратар у кожній дуелі повинен шукати свій шанс.

— Ваша думка про кращих воротарів останніх років?

— Вважаю, що у світовій воротарській еліті кращими є Рінат Дасаєв та голкіпер збірної ФРН Хараальд Шумахер. Вони однаково надійні і стабільні.

Відступ третій. Хто добре знайомий з Михайловим, той знає, яким авторитетом користується воротар динаміської команди. Поважають його за скромність, порядність. Його відраження постійної вимогливості до себе, дисциплінованості та організованості. Михайлов впевнений, що без цих якостей в спорті робити нічого.

Михайло добре пам'ятає, як важко йому давалися перші тренування, яким нелегким був м'яч, і приходив відчай.

Чемпіонат країни набрав повної ходи, коли він почав грати за дубль.

На початку сезону-85 Михайло неріdkо запитував себе, чи зуміє ще принести користь команді? Усі сумніви розвіяв В. В. Лобановський, який примусив воротаря повірити у власні сили...

— Як відчуваєте, коли б'ють пенальті?

— Відразу відчуває одна думка — як допомогти команді. Взагалі ж майже завжди відчуваю себе спокійно. Адже психологічно важче не воротарю, а тому, хто б'є пенальті. Якщо я пропущу гола з одинадцятиметрового — це ніби звичайно, а ось якщо він не заб'є... Воратар у кожній дуелі повинен шукати свій шанс.

— Ваша думка про кращих воротарів останніх років?

— Вважаю, що у світовій воротарській еліті кращими є Рінат Дасаєв та голкіпер збірної ФРН Хараальд Шумахер. Вони однаково надійні і стабільні.

Відступ третій. Хто добре знайомий з Михайловим, той знає, яким авторитетом користується воротар динаміської команди. Поважають його за скромність, порядність. Його відраження постійної вимогливості до себе, дисциплінованості та організованості. Михайлов впевнений, що без цих якостей в спорті робити нічого.

С. БОНДАРЄВ.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

17 ЛЮТОГО
ПОНЕДІЛОК

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.40 — Фільм — дитячий. «Сюди і туди». 9.25 — Документальний телефільм. 9.45 — «Телефільм «Цірк засвічує вогні». 11.00 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — «Іно Сибіру і Далекому Сходу». Документальний фільм. 15.25 — «Сьогодні і завтра підмосковного села. 15.55 — «Політична». Тележурнал. 16.25 — Новини. 16.30 — «Ми всі за мир». Музично-літературна композиція. 17.00 — Наука і життя. Академія наук Білоруської РСР. 17.30 — «Щоденне дитинство». Концерт. 18.00 — Присмернення. «Планування на сучасному етапі». 18.30 — Мультифільм. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Терези — норма життя. 19.30 — М. Глінка «Незакінчена соната». 19.45 — В. Моцарта. Телевистава «Доць будє». 21.00 — «Час». 21.40 — Продовження телевистави «Доць будє». 22.30 — Сьогодні у світі. 22.45 — Спорт за тиждень.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Документальний телефільм. 8.35, 9.35 — Природознавство. 3 кл. 8.55 — «Геометрія для малюків». Навчово-популярний фільм. 9.05 — Російська мова. 9.55 — Шахматна школа. 10.25 — Новини. 10.30 — Новини. 10.35 — Новини. 10.40 — Новини. 10.45 — Новини. 10.50 — Новини. 10.55 — Новини. 11.00 — Новини. 11.05 — Новини. 11.10 — Новини. 11.15 — Новини. 11.20 — Новини. 11.25 — Новини. 11.30 — Новини. 11.35 — Новини. 11.40 — Новини. 11.45 — Новини. 11.50 — Новини. 11.55 — Новини. 12.00 — Новини. 12.05 — Новини. 12.10 — Новини. 12.15 — Новини. 12.20 — Новини. 12.25 — Новини. 12.30 — Новини. 12.35 — Новини. 12.40 — Новини. 12.45 — Новини. 12.50 — Новини. 12.55 — Новини. 13.00 — Новини. 13.05 — Новини. 13.10 — Новини. 13.15 — Новини. 13.20 — Новини. 13.25 — Новини. 13.30 — Новини. 13.35 — Новини. 13.40 — Новини. 13.45 — Новини. 13.50 — Новини. 13.55 — Новини. 14.00 — Новини. 14.05 — Новини. 14.10 — Новини. 14.15 — Новини. 14.20 — Новини. 14.25 — Новини. 14.30 — Новини. 14.35 — Новини. 14.40 — Новини. 14.45 — Новини. 14.50 — Новини. 14.55 — Новини. 15.00 — Новини. 15.05 — Новини. 15.10 — Новини. 15.15 — Новини. 15.20 — Новини. 15.25 — Новини. 15.30 — Новини. 15.35 — Новини. 15.40 — Новини. 15.45 — Новини. 15.50 — Новини. 15.55 — Новини. 16.00 — Новини. 16.05 — Новини. 16.10 — Новини. 16.15 — Новини. 16.20 — Новини. 16.25 — Новини. 16.30 — Новини. 16.35 — Новини. 16.40 — Новини. 16.45 — Новини. 16.50 — Новини. 16.55 — Новини. 17.00 — Новини. 17.05 — Новини. 17.10 — Новини. 17.15 — Новини. 17.20 — Новини. 17.25 — Новини. 17.30 — Новини. 17.35 — Новини. 17.40 — Новини. 17.45 — Новини. 17.50 — Новини. 17.55 — Новини. 18.00 — Новини. 18.05 — Новини. 18.10 — Новини. 18.15 — Новини. 18.20 — Новини. 18.25 — Новини. 18.30 — Новини. 18.35 — Новини. 18.40 — Новини. 18.45 — Новини. 18.50 — Новини. 18.55 — Новини. 19.00 — Новини. 19.05 — Новини. 19.10 — Новини. 19.15 — Новини. 19.20 — Новини. 19.25 — Новини. 19.30 — Новини. 19.35 — Новини. 19.40 — Новини. 19.45 — Новини. 19.50 — Новини. 19.55 — Новини. 20.00 — Новини. 20.05 — Новини. 20.10 — Новини. 20.15 — Новини. 20.20 — Новини. 20.25 — Новини. 20.30 — Новини. 20.35 — Новини. 20.40 — Новини. 20.45 — Новини. 20.50 — Новини. 20.55 — Новини. 21.00 — Новини. 21.05 — Новини. 21.10 — Новини. 21.15 — Новини. 21.20 — Новини. 21.25 — Новини. 21.30 — Новини. 21.35 — Новини. 21.40 — Новини. 21.45 — Новини. 21.50 — Новини. 21.55 — Новини. 22.00 — Новини. 22.05 — Новини. 22.10 — Новини. 22.15 — Новини. 22.20 — Новини. 22.25 — Новини. 22.30 — Новини. 22.35 — Новини. 22.40 — Новини. 22.45 — Новини. 22.50 — Новини. 22.55 — Новини. 23.00 — Новини. 23.05 — Новини. 23.10 — Новини. 23.15 — Новини. 23.20 — Новини. 23.25 — Новини. 23.30 — Новини. 23.35 — Новини. 23.40 — Новини. 23.45 — Новини. 23.50 — Новини. 23.55 — Новини. 24.00 — Новини. 24.05 — Новини. 24.10 — Новини. 24.15 — Новини. 24.20 — Новини. 24.25 — Новини. 24.30 — Новини. 24.35 — Новини. 24.40 — Новини. 24.45 — Новини. 24.50 — Новини. 24.55 — Новини. 25.00 — Новини. 25.05 — Новини. 25.10 — Новини. 25.15 — Новини. 25.20 — Новини. 25.25 — Новини. 25.30 — Новини. 25.35 — Новини. 25.40 — Новини. 25.45 — Новини. 25.50 — Новини. 25.55 — Новини. 26.00 — Новини. 26.05 — Новини. 26.10 — Новини. 26.15 — Новини. 26.20 — Новини. 26.25 — Новини. 26.30 — Новини. 26.35 — Новини. 26.40 — Новини. 26.45 — Новини. 26.50 — Новини. 26.55 — Новини. 27.00 — Новини. 27.05 — Новини. 27.10 — Новини. 27.15 — Новини. 27.20 — Новини. 27.25 — Новини. 27.30 — Новини. 27.35 — Новини. 27.40 — Новини. 27.45 — Новини. 27.50 — Новини. 27.55 — Новини. 28.00 — Новини. 28.05 — Новини. 28.10 — Новини. 28.15 — Новини. 28.20 — Новини. 28.25 — Новини. 28.30 — Новини. 28.35 — Новини. 28.40 — Новини. 28.45 — Новини. 28.50 — Новини. 28.55 — Новини. 29.00 — Новини. 29.05 — Новини. 29.10 — Новини. 29.15 — Новини. 29.20 — Новини. 29.25 — Новини. 29.30 — Новини. 29.35 — Новини. 29.40 — Новини. 29.45 — Новини. 29.50 — Новини. 29.55 — Новини. 30.00 — Новини. 30.05 — Новини. 30.10 — Новини. 30.15 — Новини. 30.20 — Новини. 30.25 — Новини. 30.30 — Новини. 30.35 — Новини. 30.40 — Новини. 30.45 — Новини. 30.50 — Новини. 30.55 — Новини. 31.00 — Новини. 31.05 — Новини. 31.10 — Новини. 31.15 — Новини. 31.20 — Новини. 31.25 — Новини. 31.30 — Новини. 31.35 — Новини. 31.40 — Новини. 31.45 — Новини. 31.50 — Новини. 31.55 — Новини. 32.00 — Новини. 32.05 — Новини. 32.10 — Новини. 32.15 — Новини. 32.20 — Новини. 32.25 — Новини. 32.30 — Новини. 32.35 — Новини. 32.40 — Новини. 32.45 — Новини. 32.50 — Новини. 32.55 — Новини. 33.00 — Новини. 33.05 — Новини. 33.10 — Новини. 33.15 — Новини. 33.20 — Новини. 33.25 — Новини. 33.30 — Новини. 33.35 — Новини. 33.40 — Новини. 33.45 — Новини. 33.50 — Новини. 33.55 — Новини. 34.00 — Новини. 34.05 — Новини. 34.10 — Новини. 34.15 — Новини. 34.20 — Новини. 34.25 — Новини. 34.30 — Новини. 34.35 — Новини. 34.40 — Новини. 34.45 — Новини. 34.50 — Новини. 34.55 — Новини. 35.00 — Новини. 35.05 — Новини. 35.10 — Новини. 35.15 — Новини. 35.20 — Новини. 35.25 — Новини. 35.30 — Новини. 35.35 — Новини. 35.40 — Новини. 35.45 — Новини. 35.50 — Новини. 35.55 — Новини. 36.00 — Новини. 36.05 — Новини. 36.10 — Новини. 36.15 — Новини. 36.20 — Новини. 36.25 — Новини. 36.30 — Новини. 36.35 — Новини. 36.40 — Новини. 36.45 — Новини. 36.50 — Новини. 36.55 — Новини. 37.00 — Новини. 37.05 — Новини. 37.10 — Новини. 37.15 — Новини. 37.20 — Новини. 37.25 — Новини. 37.30 — Новини. 37.35 — Новини. 37.40 — Новини. 37.45 — Новини. 37.50 — Новини. 37.55 — Новини. 38.00 — Новини. 38.05 — Новини. 38.10 — Новини. 38.15 — Новини. 38.20 — Новини. 38.25 — Новини. 38.30 — Новини. 38.35 — Новини. 38.40 — Новини. 38.45 — Новини. 38.50 — Новини. 38.55 — Новини. 39.00 — Новини. 39.05 — Новини. 39.10 — Новини. 39.15 — Новини. 39.20 — Новини. 39.25 — Новини. 39.30 — Новини. 39.35 — Новини. 39.40 — Новини. 39.45 — Новини. 39.50 — Новини. 39.55 — Новини. 40.00 — Новини. 40.05 — Новини. 40.10 — Новини. 40.15 — Новини. 40.20 — Новини. 40.25 — Новини. 40.30 — Новини. 40.35 — Новини. 40.40 — Новини. 40.45 — Новини. 40.50 — Новини. 40.55 — Новини. 41.00 — Новини. 41.05 — Новини. 41.10 — Новини. 41.15 — Новини. 41.20 — Новини. 41.25 — Новини. 41.30 — Новини. 41.35 — Новини. 41.40 — Новини. 41.45 — Новини. 41.50 — Новини. 41.55 — Новини. 42.00 — Новини. 42.05 — Новини. 42.10 — Новини. 42.15 — Новини. 42.20 — Новини. 42.25 — Новини. 42.30 — Новини. 42.35 — Новини. 42.40 — Новини. 42.45 — Новини. 42.50 — Новини. 42.55 — Новини. 43.00 — Новини. 43.05 — Новини. 43.10 — Новини. 43.15 — Новини. 43.20 — Новини. 43.25 — Новини. 43.30 — Новини. 43.35 — Новини. 43.40 — Новини. 43.45 — Новини. 43.50 — Новини. 43.55 — Новини. 44.00 — Новини. 44.05 — Новини. 44.10 — Новини. 44.15 — Новини. 44.20 — Новини. 44.25 — Новини. 44.30 — Новини. 44.35 — Новини. 44.40 — Новини. 44.45 — Новини. 44.50 — Новини. 44.55 — Новини. 45.00 — Новини. 45.05 — Новини. 45.10 — Новини. 45.15 — Новини. 45.20 — Новини. 45.25 — Новини. 45.30 — Новини. 45.35 — Новини. 45.40 — Новини. 45.45 — Новини. 45.50 — Новини. 45.55 — Новини. 46.00 — Новини. 46.05 — Новини. 46.10 — Новини. 46.15 — Новини. 46.20 — Новини. 46.25 — Новини. 46.30 — Новини. 46.35 — Новини. 46.40 — Новини. 46.45 — Новини. 46.50 — Новини. 46.55 — Новини. 47.00 — Новини. 47.05 — Новини. 47.10 — Новини. 47.15 — Новини. 47.20 — Новини. 47.25 — Новини. 47.30 — Новини. 47.35 — Новини. 47.40 — Новини

АНОНС

«ФОРУМ» З БЕРЕГІВ НЕВИ

Співдружність відомого композитора з молодими музикантами принесла відроджені результати. Мова йде про лівонську групу «Форум» і лауреата премії Ленінського комсомолу композитора Олександра Морозова. Слухачі знають композитора по піснях «На острові Буяне», «Голос півня», «В краю магнолій», «Пала подарил мне куклу».

Після О. Морозова виконують Анне Векі, Михайло Боярський, Валерій Ле-

онтьєв, Софія Ротару, Едіта П'єха.

Після «Форум» — своєрідна візитна картка групи. Це — заклик до прогресивної молоді планети зберегти мир, зміцнити дружбу в ім'я щастя на землі. Яскраві композиції в стилі «поп-хвилі» — «Белая ночь», «Журавль в небе», лірична балада «Поверьте!», регей «Беда» не лишаться молодих слухачів байдужими.

У березні цього року група «Форум» у складі

Костянтина Ардашина, Володимира Кауфмана (секвенсор, комп'ютери), Олександра Дролика (електронні ударні інструменти), Миколи Каблукіна (гітара), Володимира Сайка (клавирні), соліста Віктора Салтикова, музичного керівника Олександра Назарова та художнього керівника групи, автора і учасника програми «Давайте созовнімся» композитора Олександра Морозова прибуде на гастролі до Кіровограда. На нас чекає зустріч з дипломантом XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві.

К. ТЕРЕНТЬЄВА.
Фото О. КОЗЛОВА.

Налейдоскоп «Диск-залу»

Ще 1920 року студент-фізик Петроградського університету Лев Термен створив перший у світі електромузичний інструмент — терменвокс. Випадковий грав на своєму інструменті в Кремлі, його слухав В. І. Ленін. Терменвоксом захоплювався А. Ейнштейн, Чарлі Чаплін.

Лев Сергійович Термен недавно створив новий інструмент — терпентон. Це парадоксальна річ. Він звучить лише тоді, коли ви починаєте танцювати. Висота звуку залежить від рухів тіла. Присів, нахилився — звук нижчий, ви-

прямийся, підняв руки — вищий. Таким чином інструмент завдяки високочутливому електромузичному, створеному яким електромагнітне поле підкоряється нашим рухам. Добре володіє грою на терменвоксі й терпентоні солістка ансамблю електромузичних інструментів Центрального телебачення і Всесоюзного радіо Лідія Кавіна.

Юрій Антонов закінчив роботу над новим диском з піснями на вірші І. Шафранка, С. Аліханова, В. Дюніна. Акомпанує співаку ансамбль «Аеробус».

Українські народні пісні, як ми знаємо, гарно звучать у супроводі бандури. Але не гірше й під гітару, коли їх виконує акомпаніатор Новгородського пульторно-спортивного комплексу Сергій ЗОРІН.

Фото С. ФЕНЕННА.

Я КОСЬ увечері, піддаючись настрою, ми з другою почали пригадувати пісні, які співали в пору нашого дитинства, ранньої юності. Розтривожено дзвеніла гітара, ми пригадали безліч пісень, які стали символом 60-х—70-х років. І коли пролунали слова ось цієї пісні: Сонячний круг, небо вокруг — Это рисунок мальчишки. Нарисовал он на листке И подписал в уголке...

маленька донька подружки співала її разом з нами. Вона співала так натхненно, так дзвінко, як співали цю пісню діти — і дорослі! — тоді, в 1962 році, коли вона тільки з'явилася. Як співали її завжди, хоч багато-багато років минає. Адже в пісні, яка нині лунає всіма мовами планети, йдеться про головне:

Пусть всегда будет солнце,
Пусть всегда будет небо,
Пусть всегда будет мама,
Пусть всегда буду я!

Розповідаючи про цю пісню, можна пригадати багато. Слова приспіву належать не поету Л. І. Ошаніну, а маленькому хлопчику, який «склав» їх ще в 1928 році, а потім ці рядки потрапили на очі прекрасному композитору Аркадію Іллічу Островському і дуже швидко виникла мелодія, а вже потім Лев Іванович Ошанін написав вірші. В 1963 році ця пісня, виконана радянською співачкою Т. Міансаровою, стала призером фестивалю у польському місті Сопоті. Пісня-заклик «Пусть всегда будет солнце» скорилась мільйони сердець.

Коли б довелося писати книгу «Епоха в пісні», одне з головних місць треба було б відвести в ній композитору Аркадію Островському. Романтика, лірика, бадьорість, ентузіазм,

революційна чистота і натхнення — все це є в піснях Аркадія Ілліча, композитора, який починав своє творче життя у знаменитому утосівському джазі як акордеоніст, піаніст і інструментальник. Можливо, саме через це його мелодії дуже чітко «розписані на голоси», він постійно вводить в музичну канву мелодії нагадки, гітарні перебори, його інтонації легко підхоплюються «бардами» і «мене-

фи. І сьогодні вона звучить, можливо, особливо злободенно, пронизливо, патетично: «Все, в ком совесть жива, к вам мои слова!».

Є у А. Островського пісні, в яких оспівується героїчний труд радянських людей. Згадаймо, наприклад, «Лесорубов», «Так нам сердце велело» зшироким музичним рефреном: «Комсомольское слово, комсомольское дело, комсомольская совесть

продовження історії «А у нас во дворе». Так з'явилась пісня «И опять во дворе». А трішки згодом «Я тебя подожду», де звучить монолог вже не закоханого юнака, а тієї непримітної дівчинки, яка поспішала з булочкою з ситником в руках. Отже, цикл Островського-Ошаніна став «маленькою драматургією почуттів» двох героїв, що входили у велике життя. Завершували його пісні «И снова этот

ЕПОХА В ПІСНІ

«А У НАС У ДВОРІ...»

стрелями». Серед творів Островського головне місце належить пісням революційного, героїко-патрістичного змісту. Пригадаймо, наприклад, пісні «Комсомольцы — беспокойные сердца», «Красная гвоздика», побудовану на інтонації революційної пісні з енергійним зачином: «Красная гвоздика — спутница тревог...», чи знамениту «програмну» пісню «Голос Земли». Сам композитор, розповідаючи про створення цієї пісні в листі до сина, вченого-біолога, писав: «Я до конгресу миру (він буде в Фінляндії з 10 по 17 липня 1965 року) на прохання Комітету миру, Спілки композиторів і просто сам створив пісню. Вона називається «Молитва землі». Це, як мені здається, цікаво, тому, що це сучасна молитва (звичайно, не релігійного змісту). Але там є орган, хор, дзвін. Соліст Муслім Магомаєв. І все це на дуже сучасній ритмічній основі».

Пісня ця і нині звучить як заклик зберегти Землю від воєнної катастро-

фи. Є пісні, адресовані малечі, піонерам, комсомольцям: «Спят усталые игрушки», «Школьная полянка», «Мальчишки» (остання пісня особливо захоплювала нас в шкільні роки: «Мальчишки, мальчишки, пускай пролетают года. Мальчишки, мальчишки, для нас вы мальчишки всегда»).

Та особливо дорогий моєму поколінню Аркадій Островський як композитор-лірик, автор мелодій, що допомогли співакам створити на естраді романтичний, ліричний образ любові. Сьогодні хочеться пригадати його вокальний цикл під загальним заголовком «А у нас во дворе». Перша пісня цього циклу написана А. Островським і поетом Л. Ошаніним в 1962 році. В легкій, танцювальній манері розповідається про двір, де пенсіонери грають в доміно, крутяться забути пластинка, живуть хороше, щирі друзі. Пісня про закоханого юнака і нічим не примітну дівчину так сподобалась, що автори зобов'язані були написати

двір» і «Детство ушло вдали». Як чекали ми пісень цього циклу, як чекали продовження історії кохання!

Я пишу ці рядки про прекрасного композитора, і мені трохи сумно, що деяка частина молоді, захоплюючись сучасними шлягерами (про що свідчить пошта «Молодого комунара» з проханням надрукувати пісню) втратила чи, може, й не придбала раніше смаку до справжньої високої музики, до справді прекрасних віршів. Одна з останніх пісень Аркадія Островського була задумана ним як гімн... пісні. Пам'ятаєте:

Ночью звезды вдали
Илиут по синим
рекам.
Утром звезды гонят
без следа.
Только песни остаются
в человеке.
Песни — верный друг
твой навсегда.

Залишається з людиною тільки та пісня, в якій є душа. Такій «песне ты не скажешь «До свиданья», така «песня не прощается с тобой».

В. ЛЕВЧЕНКО.

СЛОВНИК ЛЮБИТЕЛЯ ДЖАЗУ

Блюз — спершу сольна народна пісня з характерним ліричним настроєм, розповсюджена серед північноамериканських негрів, котрі жили біля річки Міссісіпі. «Блюз» у перекладі з англійської — меланхолія, сум. Він виник у середині минулого століття, але перші достовірні відомості про блюз відносяться до періоду після закінчення в Америці гро-

мадянської війни Півночі проти Півдня (1861 — 1865 рр.).

У блюзі співається про нещасливу любов, неволю або про тяжку працю.

Знаві розділяють три стадії еволюції блюзу: архаїчний, класичний та сучасний (ритм енд блюз). До найбільш відомих інтерпретаторів блюзу відносяться Гертруда Ма Рейні, Бессі Сміт, Джо Тарнер.

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

Живи, рідник

Музика В. ДОБРЫНИНА
Стихи В. ДЮКОВА

Поет день и ночь.
В стороне родной
Заблудившийся в песней.
И нет холоднее, и нет
вкусней
Роды во Вселенной всей.
Я помню жаркий день
июля,
Земля ручьем цвела.

Как будто ковы мне
проткнула.
Чтоб напоить меня.

ПРИПЕВ: (2 р.)

Живи, рідник, живи,
Рідник мій любий,
Люби і змале одної.
Земле навес рідник!
Вода рідника,
Живая вода,
Она, как любовь, чиста
и струйка тонка, тонка
и легка.
С ней началась рснь.
О ней всегда рдник
бессонный
Слышит в любой дали
Словно звучит в руды
бездонной
Голос родной Зекли.
ПРИПЕВ: (2 р.)

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНЫ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів робітничої молоді та внутрішнього життя, сільської молоді — 2-46-57; пропаганди, листів і масової роботи — 2-45-36; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-46-87; військово-патрістичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

БК 01078.

Обсяг 0,5 друк. ар.

Друк 61103.

Зам. № 94. Тираж 63 700.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.